

Na temelju članka 117. stavak 6. Zakona o vodama ("Službene novine Federacije BiH", broj 18/98) federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva uz suglasnost sa federalnim ministrom zdravstva broj 04-37-4156-1/02 od 23.09.2002. i federalnim ministrom prostornog uređenja i okoliša broj 03/02-02-139/02 od 27.08.2002., d o n o s i

P R A V I L N I K

o uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda koje se koriste ili planiraju da koriste za piće

I O P Ā E O D R E D B E

Članak 1.

Ovim pravilnikom propisuju se uvjeti za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda koje se koriste ili planiraju da se koriste za piće (u daljnjem tekstu: vode za piće).

Članak 2.

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se i na mineralne, termalne i termo-mineralne vode za piće.

Članak 3.

Zone sanitarne zaštite i zaštitne mjere izvorišta vode za piće, propisane ovim pravilnikom, određuju se u ovisnosti od lokalnih uvjeta, koji se moraju utvrditi istražnim radovima.

Članak 4.

Odredbe ovog pravilnika odnose se na sva izvorišta, ako kantonalnim zakonom o vodama nije drugačije određeno.

U postupku donošenja podzakonskog akta o zonama sanitarne zaštite i zaštitnih mjera, mjerodavni kantonalni organ pribavlja prethodno mišljenje Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo).

II U V J E T i z a O d r e đ i v a n j e Z O N a S A N I T A R N E Z A Š T I T E i z a š t i t n i h m j e r a

Članak 5.

Određivanje zona sanitarne zaštite (u daljnjem tekstu: zaštitne zone) vrši se ovisno od vrste izvorišta vode za piće (u daljnjem tekstu: izvorišta).

Vrste izvorišta, u smislu ovog pravilnika, su:

1. izvorišta podzemnih voda u izdanima intergranularne poroznosti;
2. izvorišta mineralnih, termalnih i termo-mineralnih voda;
3. izvorišta podzemnih voda u kraškim izdanima;
4. izvorišta sa zahvatom površinskih voda.

Članak 6.

Za izvorišta, koja se po svojim hidro-geološkim i drugim karakteristikama mogu svrstati u dvije ili više vrsta iz članka 5. ovog pravilnika, primjenjivat će se uvjeti za određivanje zaštitnih zona i zaštitnih mjera za onu vrstu izvorišta za koju su propisani stroži uvjeti.

II.1. Izvorišta podzemnih voda u izdanima intergranularne poroznosti

Članak 7.

Za izvorišta podzemnih voda u izdanima intergranularne poroznosti (u daljnjem tekstu: izvorišta u intergranularnoj sredini) uspostavljaju se tri zaštitne zone:

- I zaštitna zona – zona najstrožeg režima zaštite;
- II zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite;
- III zaštitna zona – zona blagog režima zaštite.

I zaštitna zona – zona najstrožeg režima zaštite

Članak 8.

Granica I zaštitne zone predstavlja liniju od koje je podzemnoj vodi potrebno najmanje 50 dana do ulaska u vodozahvatni objekt i koja mora biti udaljena najmanje 50 metara od vodozahvatnog objekta.

U slučajevima kada nije moguće da granica I zaštitne zone bude udaljena najmanje 50 metara od vodozahvatnog objekta, ta udaljenost mora biti najmanje 10 metara, pod uvjetom da se odgovarajućim istražnim radovima i proračunima pokaže da ne može doći do izravnog bakteriološkog zagađenja vodozahvatnog objekta.

U slučaju kada je granica I zaštitne zone koja je određena na bazi 50–dnevnog tečenja podzemne vode udaljena više od 50 metara od vodozahvatnog objekta, I zaštitna zona se, po potrebi, može podijeliti na Ia i Ib zaštitnu zonu. Područje Ia zaštitne zone (zona najstrožeg režima zaštite – zona izvorišta) obuhvata prostor u radijusu od 50 metara od vodozahvatnog objekta, a područje Ib zaštitne zone (zona strogog režima zaštite) prostor između vanjske granice Ia zaštitne zone i linije određene na bazi 50–dnevnog tečenja podzemne vode.

Članak 9.

Za objekte koji služe za vještačko prihranjivanje podzemne vode (u daljnjem tekstu: infiltracijski objekti) mora se utvrditi I zaštitna zona sa granicom udaljenom najmanje 50 metara od infiltracijskog objekta koji se štiti.

Članak 10.

Na području I zaštitne zone, odnosno Ia zaštitne zone, mogu se, uz primjenu potrebitih mjera zaštite, nalaziti vodozahvatni i infiltracijski objekti, rezervoari, crpne postaje, trafostanice, administrativni objekti, prilazni i unutrašnji putovi i drugi objekti koji su neophodni za rad vodoprivrednog objekta za vodoopskrbu (u daljnjem tekstu: sustav za vodoopskrbu).

Članak 11.

Područje I zaštitne zone, odnosno Ia zaštitne zone, mora biti zaštićeno od neovlaštenog pristupa ogradom, kao i drugim potrebitim mjerama fizičke zaštite i osiguranja.

Pristup području I zaštitne zone, odnosno Ia zaštitne zone, dozvoljen je samo uposlenicima koje odredi vlasnik, odnosno korisnik vodozahvatnog objekta i mjerodavnim inspekcijskim organima za vrijeme vršenja kontrole, kao i drugim osobama uz posebnu dozvolu i evidenciju vlasnika, odnosno korisnika vodozahvatnog objekta.

Vlasnik, odnosno korisnik vodozahvatnog objekta mora na odgovarajući način obilježiti I zaštitnu zonu, odnosno Ia zaštitnu zonu i istaći upozorenje o zabrani neovlaštenog pristupa.

Članak 12.

Na području I zaštitne zone, odnosno Ia zaštitne zone, zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu u izravnoj vezi sa normalnim radom i održavanjem sustava za vodoopskrbu. Aktivnosti koje se provode u cilju normalnog rada i održavanja sustava za vodoopskrbu ne smiju štetno djelovati na izvorište.

Izuzetno od stavka 1. ovog članka dozvoljene su slijedeće aktivnosti:

5. uzgajanje trave, bez uporabe đubriva i drugih agrotehničkih sredstava;
6. provođenje kanalizacije i drugih instalacija, koje služe za normalan rad objekata za vodoopskrbu, u kom slučaju je odgovarajućim projektnim i izvođačkim rješenjima potrebno osigurati da te instalacije ne mogu ugroziti izvorište.

Članak 13.

Na području Ib zaštitne zone primjenjuju se zaštitne mjere propisane člankom 12. ovog pravilnika, s tim što se dopuštaju i slijedeće aktivnosti, uz provedbu mjera kontrole, koje se utvrđuju elaboratom o istražnim radovima:

7. uporaba prirodnog i vještačkog đubriva u obimu koji ne ugrožava kakvoću vode na izvorištu;
8. kretanje stanovništva bez ograničenja i kontrolirane rekreativne aktivnosti, bez izgradnje sportskih i rekreacijskih objekata;
9. održavanje postojećih objekata bez promjena namjene.

Aktivnosti iz stavka 1. ovog članka su zabranjene, ako se elaboratom o istražnim radovima utvrdi da se tim aktivnostima direktno ugrožava kakvoća podzemne vode na izvorištu.

1.a) II zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite

Članak 14.

Područje II zaštitne zone obuhvata prostor od vanjske granice I zaštitne zone, odnosno Ib zaštitne zone, do linije od koje je podzemnoj vodi potrebno najmanje 180 dana do ulaska u vodozahvatni objekt.

Članak 15.

Na području II zaštitne zone izvorišta u intergranularnoj sredini zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta, a naročito:

10. izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz čl. 17 i 18. ovog pravilnika;
11. izgradnja novih naselja i izgradnja i rad kanalizacije, osim ako vodonepropusnost kanalizacijskih vodova nije osigurana i kontrolirana;
12. izgradnja i nekontroliran rad sportskih i rekreacijskih objekata bez vodonepropusne kanalizacije;

13. formiranje gradilišta i gradilišnih naselja bez sanitarija i vodonepropusne kanalizacije;
14. izgradnja i eksploatacija izvorišta i bunara koji se ne rabe za javnu vodoopskrbu;
15. iskopi u vodonosnom sloju, osim u kratkom periodu i uz kontrolu kakvoće podzemne vode;
16. odlaganje svih vrsta čvrstog otpada i izgradnja deponija, uključujući sanitarne deponije;
17. izgradnja i rad industrijskih i zanatskih pogona;
18. izgradnja i rad željezničkih i ranžirnih postaja i terminala i autobusnih postaja, ukoliko nisu poduzete posebne mjere kojim se sprječava zagađivanje izvorišta;
19. izgradnja i uporaba skladišta rastvorivih materija opasnih i štetnih za vodu;
20. izgradnja i rad stočnih i peradarskih farmi, osim uzgoja do 10 grla krupne stoke i peradi u individualnim domaćinstvima za vlastite potrebe ako je izgrađena i pravilno radi vodonepropusna kanalizacija, odnosno vodonepropusne septičke jame;
21. izgradnja i eksploatacija cjevovoda za transport kemikalija, tečnih goriva, maziva i drugih opasnih tečnosti;
22. cestovni transport kemikalija, tečnih goriva, maziva i drugih opasnih materija;
23. izvođenje istražnih bušotina za naftu, zemni plin i druge opasne i štetne materije, kao i za mineralnu vodu;
24. eksploatacija mineralnih sirovina;
25. eksploatacija šljunka;
26. i druge aktivnosti za koje se ustvrđi da mogu imati negativne posljedice za izvorište.

1.b) III zaštitna zona – zona blagog režima zaštite

Članak 16.

Područje III zaštitne zone izvorišta u intergranularnoj sredini obuhvata prostor od vanjske granice II zaštitne zone do hidro-geološke vododjelnice određene pri uvjetima eksploatacije izvorišta što predstavlja vanjsku granicu III zaštitne zone.

U slučaju kada je vrijeme tečenja podzemne vode sa vanjske granice III zaštitne zone duže od dvije godine, III zaštitna zona se, po potrebi, može podijeliti na IIIa i IIIb zaštitnu zonu. Područje IIIa zaštitne zone (širi zaštitni pojas) obuhvata prostor od vanjske granice II zaštitne zone do linije od koje je podzemnoj vodi potrebno najmanje dvije godine do ulaska u vodozahvatni objekt, a područje IIIb zaštitne zone (utjecajni zaštitni pojas) prostor između vanjske granice IIIa zaštitne zone i hidro-geološke vododjelnice određene pri uvjetima eksploatacije izvorišta.

Članak 17.

Na području III zaštitne zone, odnosno IIIa zaštitne zone, zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta, a naročito:

27. izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 18. ovog pravilnika;
28. izgradnja i rad uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i uređaja za spaljivanje čvrstog otpada;
29. izravno ili posredno ispuštanje prečišćenih otpadnih voda na tlo;
30. izgradnja i eksploatacija cjevovoda za transport kemikalija, tečnih goriva, maziva i drugih opasnih tečnosti, ukoliko nisu poduzete posebne mjere kojim se sprječava infiltracija ovih tečnosti u podzemnu vodu;
31. prerada, manipulacija i skladištenje kemikalija, tečnih goriva, maziva i drugih opasnih i štetnih materija određenih podzakonskim aktom iz članka 121. stavak 4. Zakona o vodama;

32. izvođenje istražnih bušotina za naftu, zemni plin i druge opasne i štetne materije, kao i mineralnu vodu, ukoliko nisu poduzete posebne mjere kojim se sprječava infiltracija ili izlivanje ovih materija u podzemnu vodu, tj. komunikacija horizon(a)ta sa mineralnom sirovinom i vodonosnog horizonta izvorišta;
33. otvoreno uskladištenje i primjena kemijskih sredstava opasnih i štetnih za vodu, koja se rabe za zaštitu i rast bilja i za uništenje korova;
34. izgradnja i rad stočnih i peradarskih farmi, ukoliko nisu poduzete posebne mjere kojim se sprječava zagađivanje podzemnih voda;
35. izgradnja i uporaba poletno-sletnih staza, sigurnosnih površina i površina za prisilno slijetanje u zračnom saobraćaju;
36. izgradnja i uporaba manevarskih i vojnih poligona;
37. odlaganje svih vrsta čvrstog otpada izvan sanitarnih deponija;
38. izgradnja novih grobalja i proširenje i korištenje postojećih;
39. eksploatacija mineralnih sirovina, osim ako se ustvrdi da se tom aktivnošću ne ugrožava kakvoća podzemne vode na izvorištu;
40. eksploatacija šljunka, osim iz posebno kontroliranih i zaštićenih šljunkara;
41. i druge aktivnosti za koje se ustvrdi da mogu imati negativne posljedice za izvorište.

Članak 18.

Na području IIIb zaštitne zone zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagađivati vode izvorišta, a naročito:

42. izravno ili posredno ispuštanje otpadnih voda u vodonosni sloj, kao i ne prečišćenih otpadnih voda na tlo, uključujući pražnjenje vozila za čišćenje i odvoz fekalija;
43. izgradnja i rad industrijskih i zanatskih pogona sa nečistom tehnologijom, koji ispuštaju radioaktivne ili druge za vodu štetne i opasne materije (nuklearni reaktori, petrokemijska industrija, metalo-prerađivački pogoni, kemijske tvornice, kožarska industrija i drugo);
44. prerada, manipulacija i skladištenje kemikalija, tečnih goriva, maziva i drugih opasnih i štetnih materija određenih podzakonskim aktom iz članka 121. stavak 4. Zakona o vodama;
45. gospodarske i druge aktivnosti kojima se narušava prirodni režim infiltracije, odnosno prihranjivanja podzemnih voda izvorišta, ukoliko se posebnim mjerama ne osigura vještačko prihranjivanje u količini dovoljnoj za nadoknađivanje izgubljene infiltracije;
46. cestovni transport kemikalija, tečnih goriva, maziva i drugih opasnih materija, bez provedenih mjera zaštite podzemnih voda i odobrenja i pratnje službi ministarstva unutrašnjih poslova;
47. i druge aktivnosti za koje se ustvrdi da mogu imati negativne posljedice za izvorište.

II.2. Izvorišta mineralnih, termalnih i termo-mineralnih voda

Članak 19.

Za izvorišta mineralnih, termalnih i termo-mineralnih voda (u daljnjem tekstu: izvorišta mineralnih voda) uspostavlja se samo I zaštitna zona – zona najstrožeg režima zaštite.

Članak 20.

Granica I zaštitne zone predstavlja liniju koja mora biti udaljena najmanje 50 metara od vodozahvatnog objekta.

Članak 21.

Na području I zaštitne zone mogu se, uz primjenu potrebitih mjera zaštite, nalaziti vodozahvatni objekti, rezervoari, crpne postaje, trafostanice, administrativni objekti, prilazni i unutrašnji putovi i drugi objekti koji su neophodni za rad sustava za vodoopskrbu.

Članak 22.

Područje I zaštitne zone mora biti zaštićeno od neovlaštenog pristupa ogradom, kao i drugim potrebitim mjerama fizičke zaštite i osiguranja.

Pristup području I zaštitne zone dozvoljen je samo uposlenicima koje odredi vlasnik, odnosno korisnik vodozahvatnog objekta i mjerodavnim inspekcijskim organima za vrijeme vršenja kontrole, kao i drugim licima uz posebnu dozvolu i evidenciju vlasnika, odnosno korisnika vodozahvatnog objekta.

Vlasnik odnosno korisnik vodozahvatnog objekta mora na odgovarajući način obilježiti I zaštitnu zonu i istaći upozorenje o zabrani neovlaštenog pristupa.

Članak 23.

Na području I zaštitne zone zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu u izravnoj vezi sa normalnim radom i održavanjem vodozahvatnog objekta. Aktivnosti koje se sprovode u cilju normalnog rada i održavanja vodozahvatnog objekta ne smiju štetno djelovati na izvorište.

Izuzetno od stavka 1. ovog članka dozvoljene su slijedeće aktivnosti:

48. uzgajanje trave, bez uporabe đubriva i drugih agrotehničkih sredstava;
49. provedba kanalizacije i drugih instalacija koje služe za normalan rad objekata za vodoopskrbu, ako je odgovarajućim projektnim i izvođačkim rješenjima osigurano da te instalacije ne mogu izravno ugroziti izvorište.

Članak 24.

Izuzetno od odredaba čl. 19 do 23. ovog pravilnika ukoliko se ustvrdi povećana ugroženost izvorišta mineralnih voda uspostaviti će se stroži režim zaštite, koji se odnosi na izvorišta u intergranularnoj sredini ili kraška izvorišta.

II.3. Izvorišta podzemnih voda u kraškim izdanima

Članak 25.

Za izvorišta podzemnih voda u kraškim izdanima (u daljnjem tekstu: kraška izvorišta) uspostavljaju se tri zaštitne zone:

1. I zaštitna zona, koja se dijeli na:
  - Ia zona – zona najstrožeg režima zaštite – zona izvorišta, i
  - Ib zona – zona strogog režima zaštite
2. II zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite;
3. III zaštitna zona – zona blagog režima zaštite.

3.a) I zaštitna zona – zona najstrožijeg režima zaštite

Članak 26.

Kod kraških izvorišta I zaštitnom zonom štiti se:

50. kraško izvorište;

51. ponori, vrtače, rasjedi i druge tačke i lokaliteti unutar hidro-geološkog slivnog područja kod kojih postoji izravna komunikacija između površine terena i podzemnih voda (u daljnjem tekstu: ponori i rasjedi).

Članak 27.

Granica Ia zaštitne zone predstavlja liniju koja mora biti udaljena najmanje 50 metara od kraškog izvorišta i ponora i rasjeda, odnosno 24 sata toka podzemne vode do ulaska u vodozahvatni objekt.

U slučajevima kada nije moguće da granica Ia zaštitne zone bude udaljena najmanje 50 metara od vodozahvatnog objekta, ta udaljenost mora biti najmanje 10 metara, pod uvjetom da se ustvrdi da kraški izvori, ponori i rasjedi neće biti ugroženi uz obvezan monitoring kakvoće voda i monitoring aktivnosti.

Članak 28.

Područje Ib zaštitne zone obuhvata prostor između vanjske granice Ia zaštitne zone i linije određene na bazi 48_satnog podzemnog toka vode pri prosječnim hidrološkim uvjetima.

Članak 29.

Zaštitne mjere u I zaštitnoj zoni kraških izvorišta utvrđuju se sukladno odredbama čl. 11., 12., 13. i 14. ovog pravilnika.

3.b) II zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite

Članak 30.

II zaštitnom zonom štite se kraška izvorišta i ponori i rasjedi utvrđeni sukladno članku 26. ovog pravilnika.

Članak 31.

Područje II zaštitne zone za kraška izvorišta i ponore i rasjede utvrđene člankom 30. ovog pravilnika obuhvata prostor od vanjske granice I zaštitne zone do vanjske granice II zaštitne zone promatrajući kraško izvorište i svaki ponor i rasjed posebno.

Vanjska granica II zaštitne zone kraškog izvorišta predstavlja liniju od koje je podzemnoj vodi potrebno najmanje 4 dana do ulaska u vodozahvatni objekt, pri čemu ta granica ne smije biti bliža od 1 km od vodozahvatnog objekta.

Vanjska granica II zaštitne zone ponora i rasjeda utvrđuje se prema vremenu koncentracije pripadajućeg orografskog slivnog područja ponora i rasjeda od najmanje 3 sata, pri čemu ta granica ne smije biti bliža od 300 metara od ponora i rasjeda.

Zaštitne zone iz st. 1. do 3. ovog člana mogu biti povezane u jedinstvenu i kontinualnu teritoriju, ili razasute u vidu više izoliranih područja (otoci) unutar hidro-geološkog slivnog područja kraškog izvorišta.

Članak 32.

Na području II zaštitne zone kraških izvorišta zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta, a naročito:

52. izvedba radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 15. toč. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. ovog pravilnika;
53. izvedba radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 34. ovog pravilnika;
54. i druge aktivnosti za koje se ustvrdi da mogu imati negativne posljedice za kraško izvorište.

3.c) III zaštitna zona – zona blagog režima zaštite

Članak 33.

Područje III zaštitne zone obuhvata prostor od vanjske granice II zaštitne zone kraškog izvorišta i ponora i rasjeda do hidro-geološke vododjelnice kraškog izvorišta, određene pri uvjetima eksploatiranja izvorišta.

Članak 34.

Na području III zaštitne zone kraških izvorišta zabranjena je izvedba radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta, a naročito:

55. izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 17. toč. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 64., 65., 66., 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 79., 80., 81., 82., 83., 84., 85., 86., 87., 88., 89., 90., 91., 92., 93., 94., 95., 96., 97., 98., 99., 100. i 101. ovog pravilnika;
56. izvedba radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 18. toč. 1., 2. i 3. ovog pravilnika;
57. gospodarske i druge aktivnosti kojima se narušava prirodni režim prihranjivanja podzemnih voda izvorišta, ukoliko se posebnim mjerama ne osigura vještačko prihranjivanje u količini dovoljnoj za nadoknađivanje izgubljene količine;
58. odlaganje svih vrsta čvrstog otpada izvan sanitarnih deponija, kao i na sanitarne deponije, osim kada se one nalaze u područjima koja izgrađuju hidro-geološki nepropusne formacije;
59. izgradnja novih grobalja i proširenje i korištenje postojećih, osim kada se nalaze u područjima koja izgrađuju hidro-geološki nepropusne formacije;
60. eksploatacija kamena i šljunka, osim iz posebno kontroliranih i zaštićenih kamenoloma i šljunkara;
61. sječa šume, izgradnja putova, izvedba zemljanih iskopa i druge aktivnosti koje izazivaju ili pospješuju eroziju tla;
62. i druge aktivnosti za koje se utvrdi da mogu imati negativne posljedice za kraško izvorište.

II.4. Izvorišta sa zahvatom površinskih voda

Članak 35.

Za izvorišta sa zahvatom površinskih voda (u daljnjem tekstu: površinska izvorišta) uspostavljaju se tri zaštitne zone:

4. I zaštitna zona – zona najstrožeg režima zaštite;
5. II zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite;
6. III zaštitna zona – zona blagog režima zaštite.

Članak 36.

Ukoliko se na postojećoj akumulaciji, koja nije bila namijenjena za opskrbu pitkom vodom, izgradi ili planira izgraditi vodozahvat za tu namjenu, zaštitne zone i zaštitne mjere određuju se prema lokalnim specifičnim uvjetima vodeći maksimalno računa o odredbama čl. 38. do 43. ovog pravilnika.

4.a) I zaštitna zona – zona najstrožeg režima zaštite

Članak 37.

Granica I zaštitne zone u slučaju jezera ili akumulacije (u daljnjem tekstu: akumulacija) predstavlja liniju udaljenu najmanje 50 metara od vodozahvatnog objekta.

Ukoliko I zaštitna zona akumulacije iz stavka 1. ovog članka obuhvata i dio obale akumulacije I zaštitnom zonom potrebno je obuhvatiti i granični obalni pojas uz akumulaciju u širini od najmanje 50 metara od obale, mjereno od konture akumulacije utvrđene pri normalnoj, odnosno radnoj koti uspora.

U slučaju zahvata vode iz vodotoka granica I zaštitne zone predstavlja liniju udaljenu najmanje 50 metara od vodozahvatnog objekta.

Ukoliko I zaštitna zona vodotoka iz stavka 3. ovog članka obuhvata i dio jedne ili obje obale vodotoka I zaštitnom zonom potrebno je obuhvatiti i granični obalni pojas sa jedne ili obje strane vodotoka u širini od najmanje 50 metara od obale, mjereno od linije velikih voda vodotoka.

U slučajevima kada granice I zaštitne zone površinskih izvorišta nije moguće utvrditi po odredbama st. 1. do 4. ovog članka, granice moraju biti udaljene najmanje 10 metara od vodozahvatnog objekta, ukoliko se utvrdi da vodozahvatni objekt neće biti ugrožen.

Članak 38.

Zaštitne mjere u I zaštitnoj zoni površinskih izvorišta utvrđuju se sukladno čl. 21. do 23. ovog pravilnika.

4.b) II zaštitna zona – zona ograničenog režima zaštite

Članak 39.

Područje II zaštitne zone u slučaju akumulacije obuhvata površinu vodnog lica te akumulacije pri normalnoj, odnosno radnoj koti uspora, kao i granični obalni pojas uz akumulaciju. Širina obalnog pojasa utvrđuje se prema vremenu koncentracije pripadajućeg orografskog slivnog područja akumulacije od najmanje 3 sata i ne može iznositi manje od 300 metara, mjereno od konture akumulacije utvrđene pri normalnoj, odnosno radnoj koti uspora.

Kod zahvata vode iz vodotoka područje II zaštitne zone obuhvata dionicu vodotoka sa uzvodne strane određenu vremenom tečenja vode od 3 sata, a sa nizvodne strane vremenom tečenja od 10 minuta. Područje II zaštitne zone uključuje i granični obalni pojas sa obje strane vodotoka sa širinom pojasa utvrđenom prema vremenu koncentracije pripadajućeg orografskog slivnog područja od najmanje 3 sata pri čemu širina ne može biti manja od 300 metara, mjereno od linije obale vodotoka utvrđene pri velikim vodama.

Članak 40.

Na području II zaštitne zone površinskih izvorišta zabranjeno je izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagaditi vode izvorišta, a naročito:

63. izvođenje radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 15. toč. ., ., ., ., ., ., ., . i . ovog pravilnika;
64. izvedba radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 42. ovog pravilnika;
65. sportske i rekreativne aktivnosti, osim u obimu kojim se ne ugrožava kakvoća vode na izvorištu;
66. izgradnja novih grobalja i proširenje i korištenje postojećih;
67. i druge aktivnosti za koje se utvrdi da mogu imati negativne posljedice za površinsko izvorište.

4.c) III zaštitna zona – zona blagog režima zaštite

Članak 41.

Područje III zaštitne zone obuhvata prostor od vanjske granice II zaštitne zone do granice pripadajućeg orografskog sliva razmatranog izvorišta (vodozahvata).

Članak 42.

Na području III zaštitne zone površinskih izvorišta zabranjena je izvedba radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagađivati vode izvorišta, a naročito:

68. izvedba radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 17. toč. ., ., ., . i . ovog pravilnika;
69. izvedba radova, izgradnja objekata i obavljanje aktivnosti iz članka 18. toč. i . ovog pravilnika;
70. izravno ispuštanje neprečišćenih otpadnih voda u vodotoke ili akumulacije uzvodno od vodozahvata i prečišćenih i neprečišćenih otpadnih voda na tlo, uključujući pražnjenje vozila za čišćenje i odvoz fekalija;
71. gospodarske i druge aktivnosti kojima se narušava prirodni režim vodotoka ili bilanca voda u akumulaciji na mjestu vodozahvata, u mjeri u kojoj se ugrožava kapacitet izvorišta;
72. izgradnja i eksploatacija cjevovoda za transport kemikalija, tečnih goriva, maziva i drugih opasnih tečnosti, ukoliko nisu poduzete posebne mjere kojima se sprječava isticanje ovih tečnosti u vodotoke ili akumulacije;
73. izgradnja i rad stočnih i peradarskih farmi, ukoliko nisu poduzete posebne mjere kojima se sprječava zagađivanje vodotoka ili akumulacija;
74. odlaganje svih vrsta čvrstog otpada izvan sanitarnih deponija, kao i na sanitarne deponije, ukoliko nije osigurano odvođenje filtrata iz sanitarne deponije van slivnog područja vodozahvata;
75. eksploatacija mineralnih sirovina, osim ako se utvrdi da se tom aktivnošću ne ugrožava kakvoća površinske vode na izvorištu;
76. eksploatacija kamena i šljunka, osim iz posebno kontroliranih i zaštićenih kamenoloma i šljunkara;
77. sječa šume, izgradnja putova, izvedba obimnih zemljanih iskopa i druge aktivnosti koje izazivaju ili pospješuju eroziju tla;
78. komercijalni uzgoj riba, osim biološkog održavanja i poribljavanja;
79. uporaba plovila na pogon naftnim derivatima;
80. i druge aktivnosti za koje se utvrdi da mogu imati negativne posljedice za izvorište.

III. USPOSTAVA ZONA SANITARNE ZAŠTITE I ZAŠTITNIH MJERA

Članak 43.

Federalno ministarstvo, odnosno organ određen kantonalnim zakonom o vodama, sukladno članku 117. st. 8. i 9. Zakona o vodama donosi odluku o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama prema uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera utvrđenih ovim pravilnikom.

Temelj odluke iz stavka 1. ovog članka su rezultati istražnih radova i stručni elaborat urađeni od strane organizacije registrirane za tu vrstu radova.

Članak 44.

Odluka iz članka 43. ovog pravilnika sadrži naročito:

- točan naziv i lokaciju izvorišta, obuhvat vodoopskrbe,
- detaljan opis granica po pojedinim zaštitnim zonama,
- detaljan opis mjera po pojedinim zaštitnim zonama,
- odredbe o vršenju nadzora nad provedbom režima zaštite i mjera propisanih aktom,
- rokove za uspostavu pojedinih mjera, i
- kaznene odredbe.

Sastavni dio općeg akta su topografske karte, razmjere 1:5 000 i po potrebi 1:10 000, sa ucrtanim granicama zaštitnih zona.

Članak 45.

U cilju utvrđivanja uvjeta za uspostavu zaštitnih zona i zaštitnih mjera, za svako izvorište je potrebno uraditi projekt zaštite izvorišta, koji minimalno treba da sadrži:

1. opće karakteristike slivnog područja;
2. geološke i hidro-geološke karakteristike slivnog područja;
3. hidrološke karakteristike slivnog područja;
4. vegetacijske karakteristike slivnog područja;
5. karakteristike erozionih procesa u slivnom području;
6. kvalitativne karakteristike voda na izvorištu i u slivnom području;
7. katastar postojećih i potencijalnih izvora zagađenja;
8. analizu hidro-dinamičkih i hidro-geoloških parametara za određivanje zaštitnih zona;
9. prostorni obuhvat zaštitnih zona, utvrđen na temelju prikupljenih podloga i uvjeta datih u ovom pravilniku, prikazan na topografskoj karti odgovarajuće razmjere;
10. zaštitne mjere po pojedinim zaštitnim zonama;
11. prednacrt odluke iz članka 43. ovog pravilnika.

III IV PRIJELAZNE I završne odredbe

Članak 46.

Za sva izvorišta za koja je donesena odluka o njihovoj zaštiti do stupanja na snagu ovog pravilnika, odluka iz članka 43. ovog pravilnika donijet će se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Za izvorišta za koja nije donesena odluka o njihovoj zaštiti do stupanja na snagu ovog pravilnika, odluka iz članka 43. ovog pravilnika donijet će se u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Do donošenja odluke o zaštiti za izvorišta iz stavka 2. ovog članka u roku od šest mjeseci izvršit će se privremena zaštita sukladno odredbama članka 11. ovog pravilnika. Zaštita će se izvršiti u radijusu od 50 m od vodozahvatnih objekata, a ako to nije moguće zaštita će se izvršiti u minimalnom radijusu od 10 m od vodozahvatnih objekata.

Za izvorišta iz stavka 2. ovog članka potrebno je, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika, otpočeti istražne radove za uspostavu zaštitnih zona i zaštitnih mjera, što se dokazuje ugovorom sa organizacijom registriranom za ova istraživanja.

Članak 47.

Ukoliko za postojeća izvorišta i izvorišta koja se nalaze u izgradnji u trenutku stupanja na snagu ovog pravilnika nije moguće uspostaviti zaštitne zone i sprovesti zaštitne mjere u potpunosti sukladno odredbama ovog pravilnika, za ta izvorišta utvrdit će se zaštitne zone i zaštitne mjere sa obvezom uspostave posebne kontrole.

Posebna kontrola iz stavka 1. ovog članka podrazumijeva odgovarajuće praćenje kakvoće vode na izvorištu i ugroženim točkama i lokalitetima na slivu, kao i posebnu kontrolu aktivnosti koje nisu sukladne uvjetima propisanim ovim pravilnikom.

Ako se posebnom kontrolom utvrdi negativan trend utjecaja na izvorište potrebno je zaštitne mjere i zaštitne zone uspostaviti prema uvjetima utvrđenim ovim pravilnikom.

Članak 48.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj:01-02-368/02

MINISTAR

Behija Hadžihajdarević s.r.

("Službene novine Federacije BiH", broj:51/02)